OBSAH:

Historický vývoj populační theorie a politiky. — Řecko: Platon, Aristoteles. — Řím. — Populační tendence středověku. — Nový věk. — Reformace náboženská: Luther, Komenský. — Merkantilismus: Justi, Sonnenfels. — Pesimistické názory: Boton, Möser. — Fysiokratismus: Turgot. — Adam Smith. — Optimisté: Godwin, Condonet. — Tomáš Robert Malthus. — Jeho učení a námitky proti němu. — Doubledry, Fourier, Bebel. — Spencer. — Marx. Liberální škola, Darwin. — Skutečný vývoj. — Malthusův »biologický omyl«. — Pud pohlavní a pud rozplozovací, popudy sociální i náboženské . . . Str. 5.

Základní činitelé měny (pohybu) obyvatelstva. — Přírost lidnatosti od polovice 19. století. — Číslice sňatků. — Ubývání sňatků ve »vyšších« vrstvách společnosti. — Úbytek porodů. — Pokles úmrtnosti a jeho směry. — Bilance »přirozené směry« obyvatelstva. — Rozdíly populačního vzrůstu národů. — Perioda zdvojnásobení obyvatelstva. — Přesunování populační převahy v Evropě s Románů a Germánů na Slovany . . . . . Str. 24.

Populační poměr Francie k Německu a Německa k Rusku jednou z »ženoucích sil« poslední světové války. — Porodové číslice Francie. — Řídká zalidněnost Francie. — Ubývání porodnosti v Německu. — Porodové číslice předválečného Rakouska. — Poměr podle národnosti i náboženských vyznání. – Úmrtnost v Rakousku, zvl. převeliká úmrtnost dětská. — Porodové přebytky. — České země. — Poměr mezi Čechy a Němci. — Vystěhovalectví z bývalé monarchie a z českých zemí. — Populační vývoj Ruska. — »Slovanské nebezpečí« pro Němce . . . . . Str. 43.

Příčiny klesání porodové číslice. — Číslice sňatků proměnlivá, pokles sňatečnosti u t. zv. vyšších tříd a jeho příčiny. — Pohlavní pud u ženy a u muže. — Pokles průměrné číslice porodů v manželství. — Alkoholismus, pohlavní nemoci, snížená schopnost těhotných žen. — Úbytek »vůle k dětem« a její příčiny. — Theorie blahobytová, theorie sociálního vzestupu, theorie vzdělanostní, urbanisační a j. — Wolfova racionalistická theorie . . . . . Str. 67.

Porodový úbytek a náboženské vyznání. — Katolictví, protestantství. — Židovstvo. — Katolická morální soustava. — Kritika. — Porodový úbytek a výdělkové zaměstnávání žen. — Ženské snahy emancipační. — Celibát veřejných úřednic. — Závěrečná úvaha o příčinách porodového úbytku. — Jeho účinek na kvalitu potomstva. . . . . Str. 88

Podmínky vzrůstání obyvatelstva. — Zákon o ubývajícím výnosu půdy. — »Výživné rozpětí«, »populační kapacita«. — Pojem přelidnění. — Přelidnění sociální. — Novomalthusianismus. — Jeho podstata, vývoj a směry. — Populační problém s hlediska individua, s hlediska národů kultury západoevropské, s hlediska lidské společnosti jakožto celku a s hlediska národa. — Přírost populace a jeho poměr k blahobytu národa a k jeho významu kulturnímu i vojenskému. — Zánik Řeků i Římanů. — Populacionistické hlasy ve Francii a v Německu. . . . . Str. 112.

Státní politika populační. — Péče o povznesení populační kapacity, výrobní a výdělkové činnosti a tedy výživného rozpětí národa. — Zámořské kolonie a vnitřní kolonisace. — Přímá opatření populačně politická. — »Ekonomie měny obyvatelstva.« — Péče o zvýšení matečnosti vůbec a o usnadnění ranějších sňatků. — Číselná převaha žen. — Vládní prostředkovatelny sňatků. — Otázka věna. — Péče o zvýšení porodnosti. — Sociální a populační daňová politika. — Odstupňování platů státních a j. veřejných zaměstnanců, soustava »rodinného platu« a »rodinné mzdy«. — Jiné úlevy břemen otcům početných rodin. — Výchovné příspěvky pro děti, »domácnostní přídavky« z úpravy progresivního zdanění osob neženatých nebo rodin bezdětných. — Apel na svědomí . . . . . Str. 145.

Druhý směr populační politiky. — Péče o mateřství. — Boj proti pohlavním chorobám a umělým potratům. — Odborná pomoc rodinám. — Ochrana žen v práci průmyslové. — Péče o kojence. — Nazírání na nemanželské děti. — Projevy pro povinné mateřství všech zdravých žen. — Politika vystěhovalecká. — Péče o kvalitu obyvatelstva. — Dějiny snah eugenických. — Závěr. . . . . Str. 164.